

بررسی اثرات اسانس گیاهان نعناع و آنیس به همراه اسیدآلی بر هیستومورفولوژی روده جوجه های گوشتی در سن ۱ تا ۲۱

روزگی

فاطمه کریمی^۱، اسعد وزیری^۲، قربانعلی صادقی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی دام و طیور گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه کردستان

^۲عضو هیأت علمی گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه کردستان

Email : f.karimi_2012@yahoo.com

چکیده

این تحقیق جهت ارزیابی اثر اسانس گیاهان دارویی آنیس و نعناع به همراه اسیدآلی بر هیستومورفولوژی روده جوجه های گوشتی انجام گردید. تعداد ۵۱۲ قطعه جوجه یکروزه سویه راس ۳۰۸ به طور تصادفی به هشت تیمار اختصاص یافتند. جیره های آزمایشی شامل: جیره پایه ذرت و سویا به عنوان شاهد، جیره حاوی اسیدآلی (۳ کیلوگرم در تن)، جیره حاوی ۱۵۰ قسمت در میلیون اسانس آنیس، جیره حاوی ۱۵۰ قسمت در میلیون اسانس نعناع، جیره حاوی آنیس و نعناع (هر کدام ۱۵۰ قسمت در میلیون)، جیره حاوی آنیس به همراه اسیدآلی، جیره حاوی نعناع به همراه اسیدآلی و جیره حاوی اسانس آنیس و نعناع به همراه اسیدآلی. افزودن ترکیب اسانس های آنیس و نعناع با اسیدآلی به جیره موجب افزایش معنی دار ارتفاع پرز ژئوزنوم نسبت به گروه شاهد شد ($p < 0/05$). افزودن ترکیب اسانس آنیس و نعناع با اسیدآلی سبب افزایش معنی دار نسبت ارتفاع پرز به عمق کریپت در ژئوزنوم نسبت به گروه شاهد و سایر گروه ها شد ($p < 0/05$). افزودن اسیدآلی، اسانس آنیس و نعناع و ترکیب آنها با اسیدآلی به جیره تأثیر معنی داری بر ارتفاع پرز در ایلئوم نسبت به گروه شاهد نداشت ($p > 0/05$)، اما نسبت ارتفاع پرز به عمق کریپت در پرندگانی که اسانس آنیس دریافت کرده بودند افزایش معنی داری نسبت به گروه شاهد را نشان داد ($p < 0/05$). نتایج حاصل از مطالعه حاضر نشان داد که استفاده از ترکیب اسانس های گیاهی به همراه اسیدآلی موجب افزایش ارتفاع پرز و نسبت ارتفاع پرز به عمق کریپت در ژئوزنوم شد.

واژه های کلیدی: گیاهان دارویی - اسیدآلی - هیستومورفولوژی روده - جوجه گوشتی

مقدمه

حذف آنتی بیوتیک از جیره طیور باعث افزایش مرگ و میر، ابتلا به بیماری ها بخصوص بیماری تورم نکروتیک روده، و کاهش عملکرد شده است [۲]. از اینرو محققین به دنبال جایگزین هایی برای آنتی بیوتیک می باشند که بتوانند عملکردی مشابه و یا حتی بهتر از آنتی بیوتیک ها در پرندگان ایجاد کنند [۱].

پروبیوتیک ها، آنزیم ها، پری بیوتیک، اسانس های روغنی گیاهان دارویی و اسیدهای آلی جایگزین هایی بودند که به تدریج توسط محققین توصیه شده اند [۱]. گیاهان دارویی به دلیل داشتن ترکیبات مختلف می توانند همزمان برای اهداف متعددی بکار برده شوند. ضمناً مقاومت به این ترکیبات گزارش نشده است. از دیگر مزایای این ترکیبات می توان به بهبود سیستم ایمنی خصوصاً در بیماری های تضعیف کننده سیستم ایمنی، اثرات ضد میکروبی، تحریک فرآیند هضم، کاهش غلظت چربی و کلسترول خون، خاصیت آنتی اکسیدانی و در نهایت محرک رشد اشاره کرد [۳]. تغذیه اسیدهای آلی نیز یک روش مناسب برای کنترل تعادل میکروبی روده می باشد [۵]. اسیدهای آلی همچون فوماریک، پروپیونیک، لاکتیک و سوربیک از طریق ساز و کارهای ویژه